

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Инжењерски менаџмент у агробизнису
Назив предмета: Основи економије
Наставник: Ивана Ј. Бркић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 8
Услов:
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти стекну основна знања из области економске теорије и економских закона, механизма и појава, који утичу на функционисање привреде, са посебним освртом на примену економских принципа у агробизнису. Студенти ће развити способност да препознају, анализирају и тумаче економске појаве и процесе у савременом друштву и пољопривредно-прехрамбеном сектору. Студенти треба да упознају односе и законитости функционисања привреде као целине (макроекономија) и појединачних привредних субјеката у тржишној привреди (микроэкономија).
Исход предмета Након положеног испита студент ће бити оспособљен да: - препозна и објашњава основне појмове микроэкономије (трошкови, понуда, тражња, еластичност) и макроекономије (БДП, инфлација, незапосленост); - покаже разумевање односа између трошкова, производње и тржишне равнотеже, као и основних инструмената фискалне и монетарне политике; - анализира оптимизацију избора потрошача и произвођача, да примени концепте еластичности, и да тумачи ефекте економске политике на макроагрегате; - критички анализира различите тржишне структуре (конкуренција, монопол, олигопол) и објашњава њихов утицај на ефикасност и привредну динамику; - интегрише знања из микро и макроекономије, самостално решава комплексне економске проблеме и примењује економске моделе на примере из агробизниса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и предмет економије, место и улога економске науке. Основни економски проблеми: ограниченост ресурса и алтернативна употреба. Микроэкономија: Тржиште: појам, врсте и механизам функционисања. Понашање потрошача и предузећа. Облици привредних субјеката и организациони облици у привреди. Основне одреднице понуде и тражње, еластичност и закон вредности. Закон понуде и тражње, криве понуде и тражње, тржишна равнотежа. Цене и механизам формирања цена. Теорија производње: фактори производње, трошкови и приходи. Производна функција, Производња помоћу једног варијабилног фактора - рада, Производња у условима коришћења два променљива фактора, Равнотежа предузећа – извор оптималне комбинације фактора производње. Трошкови: Врсте трошкова; Однос краткорочне и дугорочне кривуље укупних трошкова; Дугорочни просечни и гранични трошкови, Дугорочни и краткорочни просечни трошак, Економија обима. Теорија тражње: Функција и кривуља тражње, Корисност роба као основ тражње за њима, Појам граничне користи, Кривуље индиференције посебног облика, Буџетска линија, Оптимизација потрошачевог избора, Еластичност тражње и њени модалитети. Оптимизација пословања предузећа; Услови савршене конкуренције; Оптимизација пословања предузећа у условима монополских ограничења тржишта; Олигопол и монополистичка конкуренција: Олигопол – дуопол, Дуопол, Монополистичка конкуренција. Макроекономија: Анализа макроекономских агрегата, Бруто домаћи производ, национални доходак, Агрегана понуда и агреганта тражња, Инвестиције, Штедња, Однос инвестиција и штедње у економији; Фактори који утичу на инвестиције; Улога државе у економији – економска политика и инструменти. Буџет и фискална политика, Новац и монетарна политика, регулација новчане масе, јавни дуг. Макроекономска равнотежа и циклуси: Привредни циклуси, инфлација, незапосленост, стабилност економског раста. <i>Практична настава</i> Дискусије и увежбавање градива са предавања. Анализа примера из реалне економије уз подршку наставника (национални рачун и макроекономски показатељи). Решавање задатака који обухватају микроекономске и макроекономске теме. Израчунавање трошкова и прихода. Рад у мањим групама и дискусија о економским проблемима и политичким инструментима. Примена економских концепата на агробизнис сектор, укључујући процену економске ефикасности, анализу трошкова, цена и

продуктивности.			
Литература Обавезна: Игњатијевић, С., Јањетовић, Р. (2021). <i>Основи економије</i> . Висока школа за менаџмент и економију, Крагујевац; Центар за економска и финансијска истраживања, Београд; Универзитет за пословне студије, Бања Лука. Додатна: Чавлин, М., Тешић, А., Мухи, Б. (2025). <i>Основи економије за неекономисте</i> . Висока техничка школа струковних студија, Суботица. Ђуровић, С. (2024). <i>Основи економије: микроекономија, макроекономија и економске интеграције</i> . Београдска академија пословних и уметничких струковних студија, Београд. Игњатијевић, С. (2024). <i>Макроекономија</i> . Универзитет Привредна академија у Новом Саду, Факултет за економију и инжењерски менаџмент, Нови Сад. Ђорђевић, Д. (2006). <i>Микроекономија – савремени приступ</i> , Универзитет Привредна академија, Нови Сад. Варијан, Х. Р. (2021). <i>Микроекономија средњег нивоа: модеран приступ</i> (9. издање). Економски факултет, Београд. Бергстром, Т. К., Варијан, Х. Р. (2020). <i>Радна свеска из микроекономије средњег нивоа</i> (9. издање). Економски факултет. Mankiw, N. G. (2021). <i>Principles of economics</i> (9 th Edition). Cengage Learning. Mankiw, N. G. (2023). <i>Principles of microeconomics</i> (10 th Edition). Cengage Learning. Mankiw, N. G. (2024). <i>Principles of macroeconomics</i> (10 th Edition). Cengage Learning. Samuelson, A. P, Nordhaus D. W. (2009). <i>Економија</i> (XVIII издање), МАТЕ. Mankiw, N. G., Taylor, M. P. (2008). <i>Економија</i> , Дата Статус.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3x15=45	Практична настава: 2x15=30
Методе извођења наставе Предавања - аудиторна, усмена излагања, мултимедијалне презентације, интерактивна настава, консултације; Вежбе - графичка анализа појмова, студије случаја, дискусије, менторски рад са студентима код израде семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
активност на вежбама	10	усмени испит	40
колоквијум-и	30		
семинарски рад	10		